

A szervkoordinációs iroda adatai szerint 2013-ban 17,16 százalékkal emelkedett a szervátültetések száma az előző évhez képest. A legnagyobb donációs aktivitást Hajdú-Bihar megye mutatta, összességében 240 donorjelentés érkezett 48 kórházból.

A transzplantáció költséghatékony

Nagyobb mértékben nőtt a transzplantációk száma hazánkban az Eurotransplant-hoz történő csatlakozásunknak köszönhetően. Pontosabb a szervezéstási rendszer, ugyanis adott recipiensnek megfelelőbb szerveket lehet transzplantálni a nemzetközi együttműködésből adódóan. Mint ismeretes, a teljes csatlakozásra tavaly júliusban került sor, így Magyarország is a nemzetközi szervezet tagjává vált Ausztria, Belgium, Hollandia, Horvátország, Luxemburg, Németország és Szlovénia mellett.

Tavaly hatvan szerv érkezett a nemzetközi szervezetnek köszönhetően, ugyanakkor 96 olyan szervet vittek ki a tagállamokba, amelyekre itthon nem volt recipiens (befogadó), ám a tagállamokban élő betegeknek segítséget, életet tudtak adni vele – mondta Mihály Sándor, az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSZ) Szervkoordinációs Irodájának igazgatója egy, a szakállamtitkárságon rendezett március 12-ei sajtótájékoztatón.

2013-ban az OVSZ adatai szerint összességében 17,16 százalékkal emelkedett a szervátültetések száma, ebből 8,4 százalékkal emelkedett az elhunytból történő szervdonációk száma 2012-höz képest. A növekedés jelentős mértékben köszönhető a kórházi koordinátori hálózat kiépítésének is. Ma már tíz kórházban működik a hálózat, tavaly pedig kilencet jegyeztek – a kilenc kórházban 41-ről 61-re nőtt az elhunyt donorok száma, ami igazolja a hálózat hatékonyságát.

Tavaly 240 donorjelentés érkezett 48 kórházból. Transzplantációs célú szervkivétel 155 esetben történt, ami 43 kórházban valósult meg, illetve további 40 élődonáció történt. A 155 donorból 470 szervet távolítottak el, ami azt jelenti, hogy egy donor átlagosan 3,03 szervet adott, s ez a 2012-es 2,76 szerv/donor arányhoz képest jelentős előrelépés a hatékony felhasználás területén.

2013-ban a legtöbb donort adó kórházak: 1. Országos Klinikai Idegtudományi Intézet (13 donáció), 2. Péterfy Sándor utcai Kórház Baleseti Központ (11 donáció), 3. Debreceni Egyetem, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, Idegsebészeti Intenzív osztály (9 donáció).

Mihály Sándor

Budapesten volt a legtöbb, 51 donáció, de ha lakosságárányosan nézzük (egymillió lakosra), akkor Hajdú-Bihar megyét kell első helyen említeni, ahol 33,15 donor jut egymillió lakosra. Ezzel az eredménnyel Hajdú-Bihar megye a világelső spanyolországi donációs aktivitást mutatta, amihez az egyetemi klinikák mellett hozzájárultak a Kenézy kórház jelentései is.

A donorok átlagéletkora 47 év, a legfiatalabb donor a tavalyi adatok szerint kéthónapos volt, a legidősebb 71 éves, de korábban jegyeztek már 83 éves donort is hazánkban. Az agyhalálhoz vezető diagnózisok közel háromnegyed részének hátterében agyi érkatasztrófa áll, egynegyedük származik traumás háttérből.

Az Eurotransplant közös várólistáján tizenötezer beteg van, a magyarok száma ezerre tehető: minden beteg ott van, aki valamilyen szervre vár. 2013 utolsó napján 784 beteg volt a vesetranszplantációs, 124 beteg a májtranszplantációs, 40 beteg a szívtranszplantációs és 9 beteg a kombinált vese- és hasnyálmirigy várólistán.

Egyértelműen szakmai, társadalmi és életmentő sikertevékenységek minősítette a transzplantációt Szócska Miklós. Az államtitkár szerint nemcsak a beteg számára jelent hatékony gyógymódot, de mindemellett költséghatékony eljárás is. Fontosnak tartja, hogy a hatékonyság növelése érdekében bővítsék a várólistákat, hiszen így nagyobb a merítés lehetősége a

befogadói oldalon, és több ember juthat jó eséllyel szervhez.

Beszámolt arról is, hogy megjelent a keresztadonáció lehetőségét megteremtő miniszteri rendelet a Magyar Közlöny 26. számában (2014. február 24.). Ennek lényege, hogy az etikai bizottság által jóváhagyott családi, rokoni donáció orvosi indok miatti meghíúsulása esetén a két szervátültetés a donor és recipiens párok cseréjével elvégezhető közös kérelemre és az etikai bizottság jóváhagyásával.

Évek óta próbálták elérni, hogy hazánkban is engedélyezzék a keresztadonációt – fogalmazott Szalamanov Zsuzsa, a Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért közhasznú szervezet kuratóriumi elnöke, aki azt is egyetértéssel nyugtázta, hogy az itthon donor híján fel nem használható szerveket az Eurotransplant tagállamaiba viszik még azon az áron is, hogy több szervet küldünk ki, mint amennyit kapunk. Mint hangsúlyozta, a nemzetközi együttműködésnek köszönhetően így minden szervet hasznosítani tudnak, nem kell eltemetni azokat.

A jelenleg Bécsben végzett tüdőtranszplantáció hazahozatalához számos feltétel megvan már, ám egyelőre Szócska Miklós nem kívánt arról nyilatkozni, mely intézmény(ek) végezhetné(k) el a beavatkozást. Mint kiderült, a műtét utáni rehabilitáció feltételeit is javítani kell.

Rengeteget dolgoznak a sebészek a megnövekedett számú transzplantáció miatt – fogalmazott prof. Langer Róbert, az Egészségügyi Szakmai Kollégium Transzplantációs Tagozatának elnöke, a Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinikájának igazgatója. Mint mondta, forradalmi változások zajlottak le az elmúlt öt évben a transzplantáció területén. Példaként említette, hogy korábban jellemzően 23 órát töltött a vese a szervezeten kívül, ma pedig már 12 órán belül végre tudják hajtani a donációt. A professzor szerint a laborok akkreditálása és a nemzetközi listára való felkerülés esélyegyenlőséget biztosít a magyar betegek számára.

Sándor Judit